

PROPRIETAR—DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

Foaiete înscrise în Registrul de
publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Unitatea

Foaie bisericească — Apare în fiecare Sâmbătă

In slujba păcii

— Sf. Părinte dela Roma despre problema cea mare a zilelor noastre —

de prof. Septimiu Todoran

Trăim vremuri de îndrăznețe prefaceri și cumplite frământări internaționale. Se semnalează zi de zi cursa nebună a înarmării brațelor pregătitoare de inspăimântătoare tragedie. Cuvântul dat și angajamentele solemne, bunăînțelegerea și încrederea împrumutată, s'au atrofiat în conștiința raporturilor dintre neamuri. Principiile etice internaționale sunt nesocotite. Noțiunile de drept, justiție, etică, civilizație, în retorica politică, nu mai reprezintă ceva absolut și universal. Sunt vorbe răsunătoare, dar goale, cărora fiecare le dă conținutul intereselor egoiste, cu vădită nesocotire a dreptății și convețurii armonioase.

Pentru mulți nu mai există ordine întemelată pe drept, ci drepturi de apariție recentă, ca cele ale rasei, sângelui, spațiului vital, nației, onoarei și forței armate. Asistăm într'adevăr incremențiți la o adevărată amestecare a limbilor. Avem senzația chinuitoare că a dispărut dintre neamuri orice patrimoniu ideal, ce-ar fi în stare să facă posibilă cooperarea și solidaritatea dintre State. Un singur gând este comun: bunăstarea prin jertfirea nedreaptă a altora și spiritul de stăpânire pe orice cale. Preocupări ce nu servesc decât să lărgească prăpastia, să creeze și promoveze germeii păgubitoarelor conflicte. De aci se naște situația actuală de crescândă încordare și nesigurantă, indicând perspectiva tristă a unei noi și dezastruoase conflagrații mondiale.

Este adevărat că nu lipsesc protestele numeroase și declarațiile solemne prin care se încearcă asigurarea păcii, din partea acelor care dirijează marea orkestră politică. Complicate organisme și rafinate experiențe diplomatice sunt îndreptate în serviciul apărării pacificei convețurii universale. Bărbați de Stat, diplomați de elită cutreeră frământata Europă, restituie vizite, dau banchete, încheie acorduri militare și culturale pentru salvarea păcii. Se admira pe dreptul gestul sincer și părintesc al nemuritorului *Papă al păcii Pius XI*, ce-și oferi cu generositate Providenței viața ca tribut pentru pace. Cu toate acestea pacea autentică lipsește „Pax, pax et non erat pax” (Ierem. VI, 14). Avem umbra, parodia, ironia mincinoasă, mirajul iluzoriu al păcii, sau cum spunea cu atâta cinism marele Clemenceau: o nouă formă de a face război. Și aceasta, fiindcă directivele luminoase ale Evangheliei sunt permanent nesocotite.

Am fi însă pesimiști, dacă în priveliștea internațională am semna numai spectrul întunecat, înăbușitor de nădejde. Un glas și autoritate necontestată rămâne însă sincer în slujba adevărului și concordiei: „Biserica Dom-

nului, care este în stare să fie și astăzi învățătoarea și împăciuitoarea sinceră a mulțimilor, prin adevăratul spirit al înfrățirii” (*Ubi Arcano*, 23 Dec. 1922).

De aceea ne facem o plăcută datorie scriind cetitorilor, cuvântarea Păstorului suprem al Bisericii, Pius XII, care din cetatea de veghe a Vaticanului, în ziua de 2 I. c., din prilejul serbării numelui a rostit-o în prezența selectului Senat al Colegiului Cardinalilor. Cuvinte de mare răsunset și actualitate, cari de altfel fac parte integrantă din deviza Papii: *opus iustitiae pax*.

Referindu-se la situația încordată și nelămurită ce chină conștiința familiei omenești spune: „Ceas plin de fierbere ce începe sau provoacă sub ochii noștri evenimente despre care prudența cea mai înaltă n'ar fi în stare să ne indice, dacă sfârșitul va duce la construcții sau la distrugere”. Sf. Părinte apoi continuă: „În mijlocul unei lumi de opoziții și desbinări, de conflicte între sentimente și interese, de exaltări a ideilor și ambițiilor orgolioase, de temeri și îndrăzneală, în mijlocul unei omeniri care pare aproape că nu știe să definească nici să se hotărască dacă trebuie să recunoască și să încredințeze unei acțiuni arbitrare destinele sale tălșului sabiei sau nobilului imperiu al dreptului, rațiunii sau forței, *nimic nu mă poate îndepărta dela calea rugăciunii și acțiunii pentru adevărata pace*. Căci n'ar fi conciliabil cu datorile sfinte ale misiunii noastre apostolice, dacă pledeci din afară, sau teama de false interpretări, ori necunoașterea intențiilor și țelurilor noastre orientate spre bine, ne-ar reține dela exercitarea acestei opere salvatoare de pace care este proprie bisericii.

Insuflești în adâncul inimii noastre de Părinte al tuturor, de dorința de pace și de justiție, am socotit potrivit, după o matură chibzulință, într'un ceas care părea deosebit de grav în viața popoarelor, la începutul lui Mai, să facem cunoscute oamenilor de stat ai unor mari națiuni europene, preocupările pe care ni le inspira situația în acel moment și temerea ca nu cumva resentimentele internaționale să se învenineze în așa măsură încât să degeneze într'un conflict sângeros.

Acest demers a întâmpinat — o spunem cu inimă recunoscătoare — în general simpatie din partea guvernelor și recunoștință din partea popoarelor, când demersul a fost cunoscut de public. De pe urma acestui demers am adunat as gurări de bunăvoință și de dorință de a se menține pacea, atât de dorită de popoare.

Cine mai mult decât Noi putea fi satis-

făcut de a cunoaște acest început de destindere în suflete și putea dori cu mai multă ardoare ca destinderea aceasta să se consolideze cât mai mult?

Și nu vrem să trecem sub tăcere că alte informații pe care le-am putut culege tot cu prilejul aceluia demers, asupra sentimentelor și intențiilor oamenilor de stat influenți, cărora le suntem foarte recunoscători, ne fac să sperăm și mai mult că, considerațiile nobilului nostru umanitarism, sentimentul răspunderii inevitabile în fața lui Dumnezeu și a Istoriei, *idela exactă despre interesele adevărate ale popoarelor*, toate acestea vor avea destulă putere și greutate pentru a determina guvernele să-și continue eforturile spre asigurarea unei păci stabile, care să salveze *libertatea și onoarea națională*, să continue munca pe câmpul operelor în stare să atenueze, sau să reducă sau să învingă piedecile materiale și psihologice ce stau în calea unei sincere și sigure înțelegeri, împrejurarea care ne-a lăsat calea deschisă spre noi solicitări și spre noi stăruințe. — Iată cuvinte ce n'au nevoie de comentari!

Părintele creștinătății încheie, depunând eforturile celor generoși și cărna lumii în grija Providenței a „Împăratului ce stăpânește în înălțimi” a împăratului Isus-Rege „*rex et centrum omnium cordium*”, mijlocirii Maicii Domnului și puterii cruciadei de rugăciuni.

Să fie oare cuvintele papale prevestitoare de înseninare a orizonturilor tulburi? — Nădăjduim și ne rugăm!

Popasuri neuitate. Excel. Sa *Andrea Cassulo*, nunțul apostolic din București, a fost invitat de Preasf. Márton Aron, episcopul latin de Alba-Iulia, să participe la pelerinajul dela Șumuleu (jud. Ciuc.), ținut în 27 Maiu c. Ceeace ilustrul reprezentant al Sf. Scaun și strălucit fiu al Italiei ce ne este soră prin credință și latinitate, a făcut bucuros, folosind totodată acest prilej pentru a cunoaște ținuturile pitorești, așezările și poporul de pe cursul superior al Olului. În această cale a sa trimisul Vaticanului a fost însoțit de Msgr. *Boretini*, secr. nunțiatului, păr. *Dr. Vastie Aftenie*, canonic din Blaj, și păr. *Dr. L. David* dela Cluj. Prieten sincer al neamului nostru, despre care numai bine a vorbit și căruia numai bine îi va face, Exc. Sa s'a oprit în mai multe centre de viață și pulsație românească, rămânând cu amintiri neșterse în suflet.

Trecând, în ziua de 25 Maiu c., pe plaiurile Trei-Scaunelor, a fost întâmpinat de d. Iuliu Codarcea, substitutul pref. jud. și de d. Eugen Sibianu, șeful cancelariei prefecturii. Primul popas îl face la *Ilteni* unde e primit, la biserică noastră, de păr. I. Flores, parohul local, în odăjdii, și de poporeni, pentru cari înaltul Ierarh a avut cuvinte de caldă îmbărbătare. — La fel a fost primit și în *Voșlăbeni* de păr. M.

Marieșan și turma sa credincioasă, strânsă în mijlocul satului în jurul păstorului său. Aceștia Preașf. Andrei le-a vorbit românește, spre uimirea și bucuria lor. (E vorba de-un om în vârstă de peste 70 de ani, care ne-a învățat repede și bine limba). — La *Gheorgheni* biserica tixită de lume, cu pâr. Artemiu Boeriu, paroh-protopop, în frunte. Drumul la casa Domnului a dus printre două ziduri de elevi și eleve române unite, în haine de sărbătoare. Seara a fost cină la casa noastră parohială, cu Nunțial Apostolic ca oaspe iubit și venerat. — La *Ditrău* pâr. *Eugen Arieșan*, preotul local, îl binevențează pe Excel. Sa într'o franțuzească impecabilă, iar d. primpretor Gabor, rostește o cuvântare care-l face pe Preașf. Andrei să-i strângă mâna și să-i spună în românește: „Ai vorbit, frate, ca un episcop”. La *Toplița* a admirat biserica ridicată prin osârdia pâr. Oct. Neamțu, iar la *Tulgheșul* pâr. Stănea mândrul nostru port național. (Aici pomenește, cu lacrimi în ochi, pe I. P. S. Dr. Alex. Nicolescu, fiul acestei comune fruntașe). La *Corbu*, îl așteaptă pâr. Cojocar și credincioși de-ai Sf. Sale, în biserica împodobită.

Alte puncte atinse în acest drum triumfal: *Sovata* (j. Odorheiu). Insoțit de d. Giurca, primpretorul plasei Praid, la intrarea în comună e primit sărbătorește de pâr. Târnavăanu în ornate și de poporul credincios unit. Prefectul județean, d. St. Pantea, îi adresează cuvinte de bun sosit, după care intră în biserica noastră plină de popor, la o scurtă rugăciune. La *Sovata-Băi* aceeași primire caldă și reverențioasă din partea autorităților locale (dd. Vescan și Pasca), a trimisului mitropoliei blăjene (pâr. Ioan Moldovan, canonic și rector al Academiei Teologice din Blaj) și a Congregației Surorilor noastre, unde s'a luat masa după ce a fost admirată perla Sovatei-Băi, care este bisericuța noastră de-acolo. — În strălucire le-a întrecut pe toate, popasul din seara zilei de 4 Iunie în *Târgu-Mureșul* nostru. Peste 5000 de credincioși, elevi și eleve în uniformă străjerească așteptau, călcându-se om pe om, în biserica nouă, feric iluminată, pe reprezentantul Papii. Cu acest

prilej solemn pâr. Iosif Pop, protop. districtual, a rostit o cuvântare de toată frumusețea, atingând coarde de duioasă sensibilitate românească, la care a răspuns, de pe amvon, în românește la început, arhiereul-diplomat omagiat, asigurând miile de ascultători români — autorități și simpli cetățeni — că va fi, la locul cuvenit, interpretul dragostei și alipirii lor față de Sf. Scaun al Romei vârhovnicului Petre. La banchetul ce s'a dat seara în Palatul Cultural, iluștrul oaspe a tostat pentru Papa și pentru Regele României, iar pâr. Dr. Aftenie și prelatul Járossy pentru Preașf. Andrea Cassulo. — A doua zi, după ce a vizitat așezămintele mai de seamă ale orașului, iluștrul oaspe a luat drumul Bucureștilor.

Prasnic luminat

Farnicarul de oameni ce a copleșit, mai ales Dumineca trecută, târgușorul minier Lupeni, din valea Jiului, a trăit momente sfinte ce nu le va uita niciodată. Localnici și credincioși din împrejurimi, dar și din depărtări, au alergat cu drag și însuflețire la *congresul Agrului* din eparhia *Lugojului*. Și a făcut să se ostenească aci, pentru că de fapt acest congres a fost o grandioasă manifestare de credință, cum rar se poate vedea chiar și la alții cu alte tradiții și cu altă rutină în aranjarea de atari manifestări.

Oficialitățile agriste — ca să le zicem așa — și ale Reuniunii eparhiale a Femeilor Române Unite, a sosit la Lupeni încă din 2 Iunie, punând la punct, în mai multe ședințe, probleme de-ale Agrului și de-ale Reuniunii Femeilor în general, și de-ale organizațiilor locale în special. Asta Sâmbătă, înainte și după masă, până la sosirea în localitate a Preașf. *Ioan al Lugojului*, episcopului eparhial, căruia i-s'a făcut o primire cu adevărat princiară. (I-au urât bun sosit d. A. Silaghi, primarul Lupenilor; d. inginer Al. Borda dela Reșița, vicepreș. Agrului diecezan; d. Oct. Munteanu, preș. Agrului local și pâr. protopop N. Zugravu, iar dș. Lya Pasca i-a oferit un minunat buchet

de flori). La vecernia care s'a slujit în biserică parohială a predicat pâr. *Dr. Nicolae Brînzeș*, canonic lugojan.

Serbările agriste dela Lupeni și-au atins culmea Duminecă. S'au slujit patru sf. liturghii, la cari s'a cuminecat mulțime de credincioși. La cea de a patra sf. liturghie a pontificat însuși Preașf. Ioan, care a și cuvântat, cald și părințește, mulțimilor ce năpădiseră costisete de pe lângă biserică. *Sf. slujbă arhierească* fi-rește c'a fost săvârșită sub cerul liber, biserica dovedindu-se absolut neîncăpătoare.

Procesiunea euharistică ce s'a făcut pe străzile principale ale târgușorului, a fost o splendoare. Favorizată și de o vreme excepțional de frumoasă, s'a putut desfășura într-un chip ce te-ar fi impresionat chiar de plată să fi fost. Un cortegiu de 34 preoți în odăjdi, lungi coloane de elevi și eleve, frumos înșiruiți — între aceștia și o ceată de vre-o 18 copii de școală dela Bărbăteni, cari au venit și ei, de capul lor, la această sărbătoare a sufletului — și o revărsare de săteni și orașeni (cine ar ști spune câte mii vor fi fost?), disciplinați, reculeși, ca minerii — moroșeni după port — cari împodobeau și ei, cu lămpile aprinse la mâini, strașnica unduire de închinători cucernici. Și toată această mulțime cânta, pe grupuri, cântece religioase, când tăcea fanfara pompișilor din fruntea cortegiului!

Odată terminată procesiunea, s'a trecut în sala teatrală minier, la *ședința festivă* a congresului, pe care o deschide pâr. *Dr. Victor Birlea*, președ. Agrului eparhial, printr'un cuvânt ocazional măsurat, cumpănit și potrivit. După care a urmat salutul diferitelor delegații. În numele Comitetului Central al Agrului și al Agrului eparhial clujan a vorbit pâr. *Dr. Avram Cosma*; cuvântul Agrului arhidiecezan l-a spus pâr. *Dumitru Neda*, dela Blaj; în numele Reuniunii Femeilor Române Unite din eparhia Lugojului a vorbit dna *Olga Dr. Vicaș*; salutul bisericii române ortodoxe din localitate adus pâr. *Victor Șandru*; al celei reformate pastorul *I. Graf*; a celei romano-catolice protopopul *I. Fabian*; al școlilor d. *I. Clora*; al soc. „Pe-

□ □ Foiața „Unirii” □ □

Cartea unui prieten al României

D. *Joseph Ageorges* e un vechiu prieten al României. Ne cunoaște din timpul congresului Presei Latine, ținut la București în 1927. Aceste congrese îi dau prilej să vadă atâtea țări și să cunoască atâtea personalități ale lumii latine: dela Benito Mussolini la Oliveira Salazar, dela Primo de Rivera la Venizelos, dela Ionel Brătianu la Louis Barthou.

Intrat într'o țară, câtă atențiune de a se documenta serios, de a nu fi prizonierul nimănu.

Pe lângă vechea sa formațiune intelectuală-morală, această documentațiune serioasă dă scrisului său atâtea prestigiu, atâtea autoritate.

La noi în țară, de exemplu, D Sa ia contact cu d. Stelian Popescu și cu d. Iuliu Maniu, cu fericitul patriarh Miron Cristea și cu I. P. S. Alexandru Cisar, cu preoții patriarhiei ortodoxe cași cu canonicii catolici, cu d. Pompiliu Pălăncăcași cu preotul publicist Ioan Georgescu.

Regretatul I. C. Duca îl primește la el acasă și-i arată biblioteca. Neuitatul Țițeica îi evocă atâtea amintiri comune dela Școala normală superioară din Paris. La recepțiunea acordată ziaristilor latini la Florica, d. Joseph Ageorges arată lui Ionel Brătianu că unul din cei mai perfecți cunoscători ai transhumanției la popoarele latine este Ovid Densusianu, care, ani dea-

rândul, făcea toate vacanțele în Prinej, anume ca să se familiarizeze cu aceste probleme.

Dar D-Sa nu se interesează numai de frunțași, urmărește cu pasiune tot ce poate interesa cele două țări: Franța și România.

Cu cât interes nu discută propunerile domnișoarei Didona Dinescu pentru intensificarea raporturilor culturale franco-române. Și ce mulțumit e când un librar din București îi spune că la noi se vând o sută de cărți franceze și abia două germane, sau când află, în cine știe ce cătun ferit al României, domnișoare abonate la „l'illustration”!

Vechiu publicist european, d. Ageorges amintește atâtea amănunte istorice impresionante. Când se gândește că în 1895 publicistul maghiar Gustav Beksics discută, „chestiunea română” și vrea să dovedească absurditatea pretențiilor românești ale „Ligei culturale” din motiv că monarhia Habsburgilor nu poate să dispară, ca fiind o necesitate europeană, D-Sa exclamă: Iată că imposibilul a devenit posibil, că utopia s'a realizat.

Spirit luminat, inamorat de ordine, pace, armonie, progres, d. Ageorges își dă seama de interpenetrațiunea națiunilor, de schimbul tot mai intens de valori dela o țară la alta, de strălucitul viitor al Internaționalei.

Când D-Sa se gândește că anticipațiunile cele mai riscate din romanele științifice ale lui Jules Verne s'au împlinit aproape toate, și când atâtea își bat capul chiar cu comunicațiile intersiderale, e cel puțin o lipsă de prudență să te pui dea curmezișul acestor tendințe univer-

sale și să încurajezi năzuințe retrograde: exclusiviste, separatiste, rasiste, confesionale.

Problema religioasă îl interesează în mod special. În România ca și în Grecia, în Ungaria ca și în Spania ori în Mexic.

Și dovedește o admirabilă obiectivitate, când inserează în studiul său despre România păreriile d-lui N. Grecu dela „Universul”, cași detaliile privitoare la d. Augustin Popa, fost deputat, acum profesor la Academia teologică și director al hebdomadărului religios „Unirea” din Blaj.

Când vedem această documentațiune amplă și serioasă, când ne aducem aminte că și acum mai nou, P. S. Sa Roger Beaussart, arhiereul Parisului, a vizitat Patriarhia ortodoxă cu același interes ca și Arhiiepiscopia catolică a Bucureștilor, pe I. P. S. Sa mitropolitul ortodox al Ardealului N. Bălan dela Sibiu, ca și pe I. P. S. Sa mitropolitul unit Alexandru Nicolescu din Blaj etc., — trebuie să zicem, odată mai mult, cu poetul: „Când Dumnezeu vrea ca o idee să facă ocolul pământului, El o aprinde în inima unui Francez”.

Mai ales când acești Francezi, ca și autorul nostru, în speță, au o credință neclătită în triumful adevărului, frumosului și al binelui, când sunt optimiști și credincioși.

Cartea prietenului nostru e o carte atât de frumoasă de suflet. — O recomandăm.

Ion Căparu

Ioșani" d. Adrian Braha; a For-ului d. Dr. I. Constantinescu, cu aprobări mult aplaudate (Agru ar arăta legătura tainică și indisolubilă dintre Românii uniți și solul acestei țări, iar For-ului ar arăta drumul spre Roma, unde văd și astăzi urmele vechiului forum); a Agrului local d. Oct. Munteanu. Cuvântul cel următor l-a rostit Preaș. Ioan către toată mulțimea ce ținea sala. Frumoasa conferință a d. Dr. Alex. Fântănaru, adv. în Nădlac, spre regretul tuturor celor ce știu ce temeinic și frumos conferințază d. Fântănaru, a trebuit scurtată mult și cetită la repezeală, vremea fiind foarte înaintată. La banchetul ce s'a dat în Casa Culturală a parohiei noastre lumea a fost cruțată de toasturi. — Serbările s'au încheiat cu *sedința de lucru* de după masă, când d. prof. Corneliu Zasloft a cetit raportul general despre activitatea Agrului eparhiei Lugojului în răstimpul ultimului an; dș. Z. Munteanu din Lugoj a cetit raportul despre activitatea Reun. Mariane eparhiale, iar d-na Marioara Oprisa a făcut o bogată dare de seamă despre binele săvârșit de Reuniunea Femeilor Române Unite din Lupeni în cei 25 ani ai săi de viață, cât a împlinit tocmai acum. — Fac propuneri venite d. Dr. Geleşianu, din Lugoj; pâr. Miclea pâr. Paveloniu, pâr. E. Pop, pâr. Dr. I. Rațiu și alții. Tutoarea le-a dat lămuririle de lipsă d. Dr. Victor Bârlea. La sfârșit s'a cetit o *moțiune* din 9 puncte, insistându-se, între altele, asupra necesității înființării unui cotidian, cerînd introducerea studiului religiei și în școlile din care acum lipsește (liceele comerciale cl. VII—VIII, liceele industriale, școlile tehnice, etc.), pretinzând dascăli români uniți în școlile din parohiile române unite și manifestându-și dorința de a vedea odată curmate samavolnicile față de conștiința religioasă a premilitarilor noștri. — Seara, elevi și eleve de școală primară, sub conducerea pâr. Petru Berinde, preotul din Lupeni, au jucat *Fetița Orfană* de Alex. Lupeanu Melin.

Prasnicul dela Lupeni a trecut. Dar nu arătînd, nici sugestiile lui. Acelea vor rămănea vii și mângăitoare, nu numai în sufletele har-

nților și pricepuților organizatori ai lui ori a localnicilor, ci și într'a oaspeților veniți din toate părțile eparhiei, (P. Gheorghe Fireza S. I., dela Totești; pâr. canonic Deciu, protopop R. Stoica, secretar episcopesc St. Bălan, din Lugoj; pâr. I. Cismașiu, Nădlac; pâr. Măxer din Reșița și atâția alții pe cari nu-i putem pomeni, pentru că n'am mai sfârși). — Cântau mulțimile: Cu noi este Dumnezeu... Congresul dela Lupeni a învederat de neuitat acest adevăr. Preamărit să fie Domnul pentru toate!

N. Drumeșu

Ziua Restaurației. Aniversarea actului istoric îndeplinit în neuitata zi de 8 Iunie s'a ținut în toată țara sub cadru de steaguri tricolore, în clocot de urale și în rugi fierbinți, cari toate dădeau expresie dorinței mari a unui neam cu viitor de aur: Trăiască Regele! Spre Suveran au fost îndreptate în această zi toate privirile și toate gândurile, din apropiere și din depărtări.

Blajul a luat parte și el, cu toate puterile sale, la bucuria Neamului întreg din zorii zilei și până în seară, școlărime și dascăli, bisericani și mireni, tineri și oameni în vârstă, petrecând în atmosferă de mare sărbătoare. La catedrală slujbă sfântă, săvârșită de pâr. Victor Pop, canonic, în sobor de preoți, la școale cuvântări ocazionale, pe Câmpia Libertății însuflețit festival străjeresc, seara retragere cu torțe, prin piața iluminată, — o nestăvilită revărsare de voință și energie.

TRĂIASCĂ REGELE!

Sfințire de biserică Sâmbăta și Duminică trecută (3—4 Iunie), parohia noastră de pe Câmpie, Șincal-Fănațe, a avut parte de o bucurie rară: și-a văzut sfințită biserica pe care această aleasă ceată de credincioși a ridicat-o din puterile proprii. Pentru care lucru a și primit cuvenită laudă dela I. P. S. Dr. Alexandru Nicolescu, mitropolitul Blajului, care a săvârșit consacrarea bisericii frumos împodobită.

Înaltul ierarh, însoțit din Blaj de pâr. Victor Pop și Nicolae Popp, canonici; Dr. Sept. To-

doran, prof. de teologie, Dr. Ion Vesa, secretar mitrop., și clericul Emil Crișan, a sosit la Șincal-Fănațe, după scurte opriri la Tg. Mureș, și Grebeniș, fiind întâmpinat de d. Pantea, pref. județean, pâr. Iosif Pop, protopop Tg.-Mureș Inv. Timariu ș. a. Trei porți triumfale, banderiu de călăreți, străjeri, și lume multă așteaptă în Fănațe pe marele Păstor, căruia-i prezintă omagii simțite notarul Mitor, protop. S. Nicoară-Răciu și pâr. I. Pol, preotul local. Slujba de seara o face arhierul în sobor de opt preoți.

A doua zi, la liturghia arhierescă, lumea n'a mai încăput în biserică, așa că predica (despre Maica Domnului, căreia-i închinată biserică) I. P. S. Sa a trebuit s'o rostiască afară, sub cerul liber. — La banchetul ce a urmat după recepții, s'au ținut șapte toasturi. Plecarea spre Blaj s'a făcut la ora 6 după masă.

Știri mărunte

Atenții binemeritate. Printre cei 71 senatori numiți de Suveranul nostru Luni în 5 Maiu c. se află și doi dintre cei mai de seamă bisericani ai noștri: II. Sa. Dr. Victor Macavelu, prepozit capitular în Blaj și Rvsm. Ion Agârbiceanu, canonic în Cluj. Cel dintâiu intră în Senat ca reprezentant al cultului, iar al doilea ca reprezentant al publicisticii.

Deschiderea noului parlament. Miercuria trecută Maj. Sa Regele, în acuzamățile senatorilor și a deputaților, a deschis, sărbătoreste, noul parlament. În mesajul cetit de Suveran s'a insistat asupra înțelesului nouilor așezări ale Țării; s'a reliefat grija ce s'a purtat armatei, s'a stăruit asupra operei de pace a guvernului român în destul de recente momente grave internaționale; au fost atinse convențiunile economice încheiate, precum și reformele din viitor și a fost făcută cunoscută menirea noului parlament. — Doamne ajută!

Momente înălțătoare. Duminică trecută, Preaș. Iuliu Hossu, întovărășit de mai multe fețe bisericesti, a cercetat bunii credin-

Din „Prefața” *) d-lui Joseph Ageorges

Ca mulți copii catolici, autorul acestei lucrări a fost crescut în admirația diavolului. Mă complic: De bună seamă bunii preoți cari au fost dascăli noștri și cari au fost însărcinați să ne învătorească personalitatea acestui ins, ne spunea el e un mare rău, chiar cel dintâi dintre toți răii. Cu toate acestea, ei aveau o deosebită stimă pentru deșteptăciunea lui. De altfel această concepție despre deșteptăciunea diavolului l-a condus pe Leon Bloy să identifice aproape pe Satana cu Duhul Sfânt; răul îndumnezeit ca în Trimurti.

El e cel viclean în toate înțelesurile, ni se spune, mai viclean decât puteți voi bănuși, și răii mei copii.

Însă, această afirmație mă smintea mult, fiindcă în adâncul sufletului meu, eu îl socoteam pe Lucifer un prost. În adevăr, mă întrebam, cum o ființă atât de deșteaptă a putut să se arză o situație atât de strălucită, ca a lui, la curtea cerească? Și, pe cât puteam încheia din povestite de înșiși educatorii mei, mi se pare că el face prostii peste prostii. Pentru că sfârșit, nu mi se spunea oare că el a fost rău, de-a berbeleacul, și în ce chip, de parohul Ars, despre care totdeauna se adăoga că a fost cine știe ce deștept. De aici, eu îmi

dam seama că deșteptăciunea celui Rău nu e adevărată deșteptăciune și că aceasta e partea nevinovăției, nu a stricăciunii. Gânditorii veacului de mijloc, dela Origenes până la S. Grigorie din Nazianz, cari s'au preocupat mult de duhul necurat, nu m'au luminat în această privință.

Se poate bănuși, deci, emoțiunea mea, când odată găsii din condeiul lui Emerson această sentință care mă umplu de bucurie: „Diavolul e un măgar”.

Din clipa aceasta, mă întării bine în convingerea că adevărata deșteptăciune e temelia omeniei și nu a vicleniei, a curăției și nu a pesimismului, optimismul fiind fiul bunului simț și al nădejzii creștine.

Îmi plăcea să-i spun diavolului: „De bună seamă tu știi să arunci mreja asupra celui păcătos, dar tu nu ești cel Rău decât fiindcă ești înfrăuritorul cavalier al răului. Cei ce scapă de înfrăurirea răului prin virtute sunt neasemănat mai deștepti decât tine! Pentru că tu nu ești decât un îngâmfat, deșteptăciunea ta și-o măcină inima!”

Cu cât mă gândesc mai mult, cu atât mai bine îmi dau seama că este deșteptăciune mai înaltă, dar mai puțin costisitoare: e vorba numai să fii virtuos. Virtutea e lumina adevărului.

Astfel diavolul totdeauna va rămănea păcălit. Orice ispită, orice rău moral care nu poate fi încuviințat de inima și de voința noastră nu fac decât să ne împingă spre lumină. Ispita biruită ne îmbogățește. Ea ridică perdeaua ce ne împiedică să vedem soarele. Noi săvârșim mi-

nunea de a preface răul în bine și de a schimba în aur, plumbul cel mai prost. Astfel diavolul o tdeauna e biruit de omul cinstit, neasemănat mai cuminte decât el, fiindcă tot meșteșugul al chimiei spirituale stă în fabricarea acestei pietre filosofale: fericirea. De unde trebuie să încheiem că sufletele curate sunt personalitățile cele mai puternice și că numai simțul curăției ne îngăduie să descoperim calea vieții desăvârșite.

Dacă am rămănea toată viața credincioși acestei concepții despre deșteptăciune, fiica virtuții, am ajunge la o stare permanentă de optimism creștin care, fără să întunece pătrunderea trebuincioasă pentru a descoperi neutilitățile celui Rău, ar forma cu toate acestea adevăratul climat al păcii, pacea sufletului pentru ins, pacea frățescă între cetățeni, pacea universală în lume. Să crezi climatul păcii prin dragoste și nădejde, iată adevărata chemare a creștinului în anul Mântuirii 1938. Optimismul adevărat nu e rezultanta naivității, ci a încrederii în Dumnezeu. Adeseori îl plătim foarte scump, având parte de nenumărate încercări, dar el ne învață că iertarea întemeiată pe dragoste, prețuiește, din punct de vedere social, neasemănat mai mult decât severitatea, chiar când se întemeiază pe dreptate. — Trad. Ion Ceparu

Convocare. Absolvenții seria 1908/909 a Liceului Blaj, sunt rugați a participa la întrunirea — de 30 ani — fixată pe ziua de 26 Iunie 1939. Colegii sunt rugați a veni cu stimatele soții. Participările se vor anunța colegului Josif Bucur, protopop Blaj. — Pentru comitetul de inițiativă: Dr. St. Oniga prețor, N. Crețu protopop, L. Opris, profesor.

*) E vorba de noua lucrare a d-lui Joseph Ageorges, *Le voyage sur la terre et dans la lune. Lettres-préface de Maris Ronstan Paris, Blond et Goy, 1939, în — 16°, pag. 18 franci.*

MITROPOLIA ROMANA UNITA — BLAJ

Nr. 3476-1939.

TABLOUL

catedrelor vacante dela școalele secundare române unite din Blaj.

Tipul școlii	Școala	Nrul de ordine al catedrei	Catedra	Observări
E.	Liceul român unit de băieți »St. Vasile cel Mare«	7	L. Latină	
		9	L. Franceză	
		10	L. Franceză	
		12	L. Germană	
		15	Geografie	
		17	Filosofie-Drept	
		18	Filosofie-Drept	
22	Fizico-chimice			
23	Fizico-chimice			
C.	Liceul de fete român unit	3	L. Română	
		4	L. Latină	
		5	L. Latină-Elină	
		6	L. Franceză	
14	Desemn-Caligrafie			
C.	Școala Normală română unită de învățători	4	L. Franceză	
11	Științele agricole Pedagogie II.			
C.	Școala Normală română unită de învățătoare	1	Religia unită	
		8	Matematici cu Fizico-chimice	
		13	Lucru de mână Științele agricole	
D.	Liceul Comercial român unit de băieți	2	Română-Franceză	
		3	Germană	
		4	Italiană-Franceză	
		5	Geografie	
		8	Științele comerciale	
		9	Științele-comerciale	
		10	Șt. naturale-fizico-chimice	
12	Științele juridico-economice			
13	Matematici			
D.	Liceul comercial român unit de fete	2	L. Română-Franceză	
		3	L. Germană	
		6	Istorie	
		7	Șt. comerciale	
		8	Șt. comerciale	
		10	Științele naturale Fizico-chimice	
		11	Științele naturale-fizico-chimice	
12	Științele juridico-economice			
13	Matematici			
A.	Gimnaziul industrial român unit »St. Iosif«		Una catedră de profesor partea științifică Una catedră de profesor partea literară Două posturi de maestru lăcătușerie Un post de maestru de tâmplărie-mecanică	
	Școala urbană de gospodărie gr. I.	1	L. Română-Franceză	
		4	Științele menajului	
		5	Spălat-călcăt	
		6	Bucătărie	
		7	Țesut și ornamentație	

În conformitate cu dispozițiile Art. 12 din Legea specială decretată cu Nr. 2799 din 2 August 1959 asupra raporturilor dintre școalele secundare confesionale române din Brașov, Baia Mare, Beiuș, Brad și Ministerul Educației Naționale, se publică catedrele vacante din învățământ secundar de orice categorie, atât al băieților cât și al fetelor dela școalele secundare române unite din Blaj.

Cei care doresc să fie numiți profesori sau maeștrii cu titlu provizoriu sau să fie transferați la vreuna din catedrele vacante dela aceste școale, sunt înștiințați, că pe lângă condițiile prezăcute de Art. 36 din Legea învățământului secundar, trebuie să îndeplinească și următoarele condiții prevăzute de Art. 10 din menționata lege specială: La Blaj să fie de religie unită. Profesorii bărbați, cu excepția maeștrilor, trebuie să fie absolvenți ai unei școale superioare de teologie sau cel puțin studenți în teologie. Profesorul bărbat, care cere definitivarea va trebui să fie și preot hirotonit.

Cererile însoțite de acte doveditoare a îndeplinirii condițiilor de numire în învățământul secundar se vor înainta până în 1 Iulie a. c. cel mai târziu, Consistorului Arhiepiscopiei române unite din Blaj, care va face numirea pe 1 Septembrie 1939, potrivit dispozițiilor prevăzute de Art. 12 din legea specială.

BLAJ, din ședința consistorială ținută la 3 Iunie 1939.

Dr. ALEXANDRU NICOLESCU
Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș

cioși din *Colonia Ardeleană*, locuită de mulți muncitori români. Intrul ierarh a fost primit cu porți de triumf, buchete de flori și cuvântări de bun sosit. La sf. liturghie arhierescă, slujită în liber, în sobor de preoți, maele păstor a predicat și a dat prima sf. împărțășanie copiilor din acel cartier. Tot atunci a sfințit și drapelul „Reuniunii Mariane“ a Femeilor Române Unite. — Bucuria bunilor creștini din *Colonia Ardeleană*, ca și a păr. Virgil Lupaș, păstorul lor sufletesc, nu se poate prinde în cuvinte.

Locale. Dăminea viitoare, a treia după Rusalii, va predica în catedrală, păr. Nic. Roman, vicerector seminarial, iar Sâmbăta ce-i urmează, de praznicul Nașterii Sf. Ioan Botezătorul, va predica păr. Dr. Gavril Pop, prof. de teologie.

— În ziua de 1 Iunie c. și-au dat *întâlnire* absolvenții din 1899 ai liceului nostru. A fost o întrunire mișcătoare aceasta a „*maturizanților*“ de acum *patruzeci de ani*. Unul din cei 19 colegi de clasă, câți erau aci de față din 32, Preasf. Ioan al Lugojului, a slujit o sf. liturghie arhierescă în sobor de preoți. — La patru zile după aceea a avut loc întrunirea altei serii de absolvenți ai aceluiaș liceu, și anume a celor *de acum un sfert de veac*. Și-au făcut și unii și alții reverințele la I. P. S. păr. Mitropolit după ce au vizitat așezămintele de cultură ale ctitoriei lui Inochentie Micu. — Abiturienții din 1914, au dat peste șase mii Lei pentru cârpi de premiu elevilor mai distinși.

Pelerinaj la Cărbunari. Duminica trecută, pe-o vreme admirabilă, s'au întrunit cam o mie de persoane, în cucernică reculegere, la bisericuța din Cărbunari a Părinților Asumptioniști. S'au slujit două sfinte liturghii. La a doua a predicat păr. Dr. Eugen Popa. Intre timp patru preoți au ascultat, în permanență, spovedaniile credincioșilor. După sf. slujbă a avut loc o înălțătoare procesiune euharistică. La paraclisul ce s'a slujit după masă a cuvântat păr. Adhemar Merckx, ctitorul bisericești. La 15 August a. c. va avea loc un alt pelerinaj, tot aci.

Strădanii și bucurii. În parohia noastră *Gălaș* (j. Mureș), de săsătorile sf. Rusalii, a avut loc un frumos și înălțător praznic. Credincioșii, *Ioan Rugină* și soția sa Ana Rugină, membră a „Reuniunii Marianiste“ și a „Inimei lui Isus“, împreună cu *Dochia Marc*, oameni simpli dar cu frica lui Dumnezeu, au donat bisericii din loc, *șase prapori* de toată frumusețea în valoare de *peste 15.000 (cincisprezece mii) Lei*. Sfințirea acestor prapori, împreună cu steagul „Reuniunii Marianiste“, s'a făcut a doua zi de Rusalii, fiind de față un frumos număr de credincioși. Serviciul divin a fost oficiat de preotul din loc, păr. Emil Roșca, împreună cu preoții: Dr. Francisc Simon din Bilbor și Oct. Neamțu din Toplița. Cu această ocazie s'au mai făcut însemnate daruri, în covoare și bani, din partea sătenilor prezenți. A urmat apoi cuvântarea rostită de părintele Dr. Francisc Simon, adresând cuvinte de laudă pentru donatori și îndemn celorlalți, să urmeze frumosul și mărețul gest. (*Ioan Panga*)

Spiritul suflă unde-i este voia... Gazetele catolice de zilele acestea stăruie mai mult ca de obicei la alegerea păr. Joan d'Eibée de superior al Congregației belgiene „SS. Inimi“. Cazul iasă din comun, întrucât noul superior, odraslă a unei familii de conși și fost ofițer în Maroc, a intrat în mănăstire după războiul mondial și după patru ani de căsnicie cu contesa de Vées. S'au hotărât însă amândoi să se călugărească. Ceeace apoi mai târziu au și făcut, ea intrând la carmelitane, iar el în congregația a cărei superior este acum. Juruințele călugărești le-au făcut în aceeași zi, primind felicitările și binecuvântarea Papei Pius XI. — Căile Domnului nu-s căile oamenilor.